
KETCHUP ENTERTAINMENT PREZENTUJE
WILL FORTE
LANA CONDOR
WILE E. COYOTE
ORAZ JOHN CENA
KLASY IV-VI VII-VIII
STRUŚ PĘDZIWIATR i ZEMSTA KOJOTA
ACME
KETCHUP ENTERTAINMENT WARNER BROS. PICTURES PRESENTS A TROLL COURT ENTERTAINMENT KEYLIGHT PICTURES PRODUCTION "COYOTE VS ACME"
WILL FORTE LANA CONDOR TONE BELL LUIS GUZMAN MARTHA KELLY P.J. BYRNE ERIC BAUZA KENNETH CHOI JOHN CENA CANDI MILO JIM CUMMINGS
RACHEL TENNER DANIELA MOORE KEITH ROBERTS GEORGE MURPHY STEVEN PRICE CARSTEN KURPANEK STEVE ARNOLD
BRANDON TROST THE NEW YORKER IAN FRAZIER JESSE ERHMAN ALLISON ABBATE CARSTEN LORENZ CHRIS DEFARIA J.E.A. JAMES GUNN
JAMES GUNN & JEREMY SLATER SAMMY BURCH SAMMY BURCH DAVE GREEN
WARNER ANIMATION GROUP
© 2026 WBEI. Characters and elements are © and TM of WBEI.
WARNER BROS. PICTURES
ketchup. entertainment
MONOLITH FILMS
FILM Z DUBBINGIEM
TYLKO W KINACH
LISTOPAD

TEMAT:

DLACZEGO NIEPOWODZENIA SĄ CZĘŚCIĄ UCZENIA SIĘ.

WYTRWAŁOŚĆ I MOTYWACJA

OPRACOWANIE:
Karolina Giedrys-Majkut

CZAS TRWANIA:
ok. 120 minut (warsztat dwugodzinny)
lub 3 odrębne moduły lekcyjne

POZIOM NAUCZANIA:
klasy **IV–VI** oraz **VII–VIII**
(scenariusz jest przeznaczony dla obu grup wiekowych – część ćwiczeń oraz dyskusji prowadzona jest wspólnie, a w miejscach wymagających innego poziomu zaawansowania przebieg zajęć dzieli się na warianty przeznaczone dla młodszych lub starszych uczniów)

PRZEDMIOT:
godzina do dyspozycji wychowawcy,
zajęcia z psychologiem/pedagogiem, edukacja zdrowotna,
zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne

CELE LEKCJI:

- uświadomienie uczniom i uczennicom, czym jest proces uczenia się i z czym się wiąże,
- zapoznanie z koncepcją nastawienia na rozwój (growth mindset) i plastyczności mózgu,
- rozwój umiejętności radzenia sobie z frustracją, lękiem przed popełnieniem błędu i brakiem pewności siebie,
- wsparcie motywacji i wytrwałości uczniów wobec szkolnych wyzwań,
- oswojenie porażek i błędów jako naturalnych oraz wartościowych elementów procesu uczenia się.

KLUCZOWE ZAGADNIENIA: proces uczenia się, nastawienie na rozwój (growth mindset), wytrwałość, elastyczność, wyciąganie wniosków z błędów, pokonywanie frustracji

METODY: cykl Kolba (nauka przez doświadczenie), praca z filmem, dyskusja, eksperyment/wyzwanie ruchowe (gry dydaktyczne), praca w grupach, drama / mowa obrończa, praca z mapą pojęciową

FORMY PRACY: praca indywidualna, praca w spinach/parach, praca w grupach, dyskusja na forum klasy

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: karty pracy z rebusami (załącznik 1), sznurki/włóczka do ćwiczenia „Kajdanki" (załącznik 2) lub kartki A4 do budowy wieży, duże arkusze papieru, markery, karty z wydarzeniami z filmu (załącznik 3), komputer/projektor z głośnikami, materiały wideo (Khan Academy / TEDx / J.K. Rowling)

ZAŁĄCZNIKI DO SCENARIUSZA:

- **Załącznik nr 1: Rebusy** (dla etapu wprowadzenia do nauki)
- **Załącznik nr 2: Instrukcja do ćwiczenia „Kajdanki"**
- **Załącznik nr 3: Zdarzenia do umieszczenia na filmowej mapie sukcesów i porażek**

STRUŚ PĘDZIWIATR i ZEMSTA KOJOTA

WPROWADZENIE DO SCENARIUSZA

Film Struś Pędziwiatr i zemsta Kojota to świetna baza do zajęć o uczeniu się, pokonywaniu trudności i wyciąganiu wniosków z porażek. Historia Wilusia E. Kojota gęsta jest od przykładów – i antyprzykładów – tego, jak ważna jest otwartość na wyzwania związane z nauką nowych rzeczy.

Odwoływanie się do bohaterów filmu i poszczególnych wątków ułatwi Ci przekazanie pojęć i koncepcji, w tym koncepcji nastawienia na rozwój[1] Carol Dweck, a także przeprowadzenie konstruktywnego treningu.

[1]Dokładniejszy opis koncepcji Carol Dweck znajdziesz w rozdziale 4 publikacji „Sprawczość w szkole. Poradnik dla nauczycielek i nauczycieli" Instytutu Badań Edukacyjnych – link

KLUCZOWE WĄTKI Z FILMU, do których warto odwoływać się w różnych punktach zajęć:

a. Pierwszym i najważniejszym wątkiem jest sam **proces uczenia się.** Historia Wilusia E. Kojota i reprezentującego go adwokata Kevina świetnie działa jako metafora procesu nauki przypominającej badanie, w którym krok po kroku zbiera się informacje, analizuje wskazówki i wyciąga wnioski. By zmienić swoją sytuację, główni bohaterowie muszą zarzucić powtarzające się błędy (do których nawiązuje kryptonim „Projekt Syzyf" wykorzystywany przez korporację ACME), inaczej spojrzeć na swoją sytuację i zmienić zachowanie. Innymi słowy – muszą nauczyć się nowych rzeczy. Taka ilustracja to świetny pretekst do pokazania uczniom różnicy: nauka bez refleksji i wyciągania wniosków rzeczywiście przypomina syzyfową pracę i bezsensowne kręcenie się w kółko, a mądre wyciąganie lekcji z porażek i doświadczeń to zupełnie coś innego.

b. Kolejnym kluczowym wątkiem jest **podejście do frustracji i ryzyka.** Nauka nierozerwalnie wiąże się z frustracją, pokonywaniem przeszkód i gotowością do wychodzenia poza swoją strefę komfortu. Warto zasiać w uczniach myśl, że ten dyskomfort – starcie z czymś nowym, trudnym czy wręcz budzącym lęk – nie jest sygnałem porażki, ale naturalnym warunkiem rozwoju. W scenariuszu znajdziesz propozycje, jak rozwinąć ten temat za pomocą chwytliwej metafory: mózg działa jak mięsień. Aby urosnąć, potrzebuje treningu z oporem. Nie da się go rozwinąć, obciążając go wyłącznie tym, co już dobrze znamy i co przychodzi nam bez żadnego wysiłku.

c. Film zaprasza do rozmowy **o lęku, jaki wiąże się z próbowaniem czegoś nowego,** np. poprzez zestawienie ze sobą dwóch głównych bohaterów: Wilusia E. Kojota oraz Kevina. Kojot, dążąc do celu, nie boi się porażek i raz po raz testuje nowe rozwiązania. Kevin z kolei, sparaliżowany lękiem i brakiem pewności siebie, gra wyłącznie o niskie stawki. Prowadzi sprawy o drobne kwoty – 120 czy 150 dolarów – gdzie ryzyko jest znikome, ale też ewentualna wygrana nie przynosi przełomu. To klasyczna strategia opisana przez Carol Dweck, autorkę koncepcji „nastawienia na rozwój" (Dweck, 1986; Yeager i Dweck, 2020). Gdy nie wierzymy we własne możliwości i za wszelką cenę chcemy chronić swoją samoocenę przed poczuciem porażki, wybieramy tylko to, co łatwe i bezpieczne lub to, co jest bardzo trudne, i co bez wstydu możemy „zawalić".

d. Rozwinięciem tego wątku jest **temat wytrwałości i optymizmu.** Wytrwałość okazuje się kluczowa w procesie, w którym porażki i błędy są nieuniknione – a wręcz niezbędne, by testować nowe hipotezy i zdobywać wiedzę. Jak pokazuje film, nie jest ona jednak prostym trwaniem i znoszeniem sytuacji, która nie rokuje na lepsze. Takie ślepe, nieefektywne podejście reprezentują na początku i Wiluś E. Kojot, i Kevin. Wiluś E. Kojot całe lata powtarza ten sam schemat: kupuje wadliwy sprzęt od ACME, próbuje za jego pomocą złapać Strusia i raz za razem ponosi spektakularną porażkę. Kevin z kolei utknął w rutynie bezpiecznych, ale do niczego nieprowadzących spraw sądowych. Oboje mylą prawdziwą wytrwałość ze zwykłym uporem i robieniem w kółko tego samego z nadzieją na inny rezultat. Przełom następuje wtedy, gdy ich upór zamienia się w elastyczność – gdy zamiast walić głową w ścianę, zaczynają ze sobą współpracować, analizować przyczyny niepowodzeń i zmieniać strategię. Film wyraźnie rozgranicza więc toksyczną zawziętość od mądrej wytrwałości: ta pierwsza trzyma nas w miejscu, ta druga pozwala wyciągać wnioski z błędów i mimo przeszkód iść naprzód.

e. Niewątpliwą zaletą filmu jest **możliwość bezstresowej refleksji nad porażką** – historia bohaterów może być dla młodzieży bezpiecznym buforem, pozwalającym rozmawiać o błędach bez lęku przed oceną. Film głęboko analizuje ten temat, pokazując między innymi, że przegrana nie zawsze oznacza ostateczną klęskę. Wiluś E. Kojot i Kevin przegrywają przed sądem dwie sprawy, ale to dzięki tym potknięciom nagłaśniają problem, zyskują sojuszników i ostatecznie pokonują ACME. To świetna lekcja długofalowego myślenia: chwilowe niepowodzenie oznacza jedynie, że na ten moment brakowało nam wiedzy lub narzędzi, a nie że sprawa jest beznadziejna.

f. Co ciekawe, historia bohaterów rzuca też zupełnie nowe światło na trudne doświadczenia – pokazuje je jako **narzędzie do odkrywania samego siebie.** Wiluś E. Kojot ostatecznie nie łapie Strusia Pędziwiatra. Gdy jednak zmienia strategię i zamiast za nim gonić, prosi go o pomoc, odkrywa coś znacznie ważniejszego: że łączy ich głęboka relacja, a dotychczasowa gonitwa była tak naprawdę tylko wspólną grą. Sukces nie zawsze wygląda tak, jak go sobie na początku wyobrażaliśmy, a same próby i błędy często pozwalają nam lepiej zrozumieć, kim jesteśmy i na czym naprawdę nam zależy.

SCENARIUSZ LEKCJI

STRUŚ PĘDZIWIATR i ZEMSTA KOJOTA

Scenariusz zajęć na bazie filmu **Struś Pędziwiatr i zemsta Kojota** jest podzielony na trzy części tematyczne, składające się w jedną narrację pod tytułem **Dlaczego niepowodzenia są częścią uczenia się. Wytrwałość i motywacja.** Każda z nich jest realizowana w cyklu Kolba, czyli w cyklu nauki poprzez doświadczenie. Można je realizować oddzielnie jako samodzielną lekcję lub też jako jeden, około 2-godzinny warsztat.

NAUKA – czym jest, na czym polega

1. ĆWICZENIE
(10 minut)

Rozdaj nastolatkom karty pracy z prostymi rebusami przeznaczonymi dla uczniów III klasy szkoły podstawowej – **załącznik 1. Przekaż instrukcję:** *Rozwiążcie rebusy, zobaczymy, ile uda Wam się rozwiązać w ciągu 5 minut*. Po upływie 5 minut przerwij pracę i zbierz odpowiedzi.

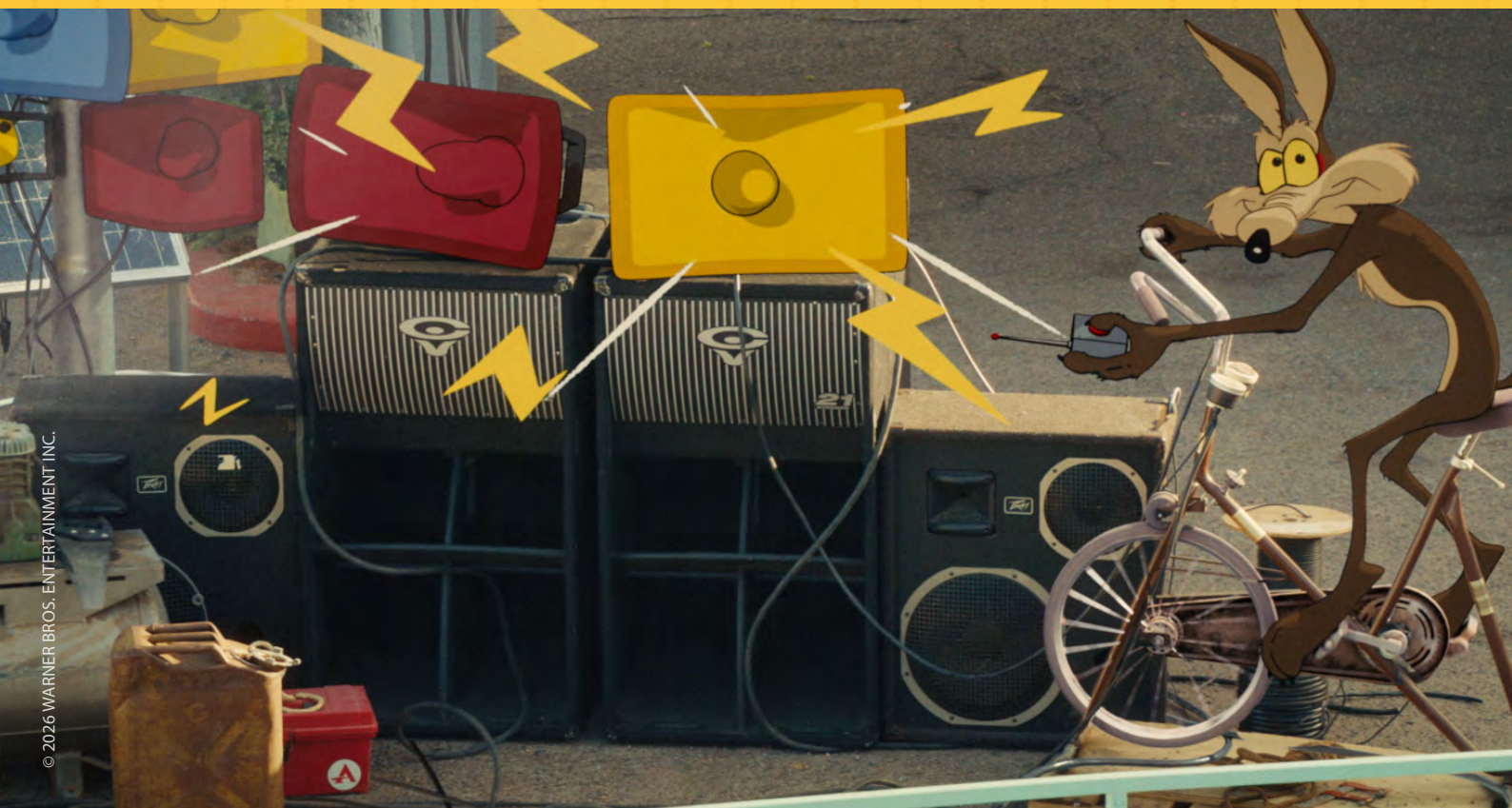
2. DYSKUSJA O DOŚWIADCZENIU
(15 minut)

Przejdź do rozmowy na temat wykonanego ćwiczenia. Zapytaj uczniów, jak czuli się podczas rozwiązywania tych zadań. **Przykładowe pytania:**

- *Jakie to było dla Was zadanie? Trudne, nudne, banalne, śmieszne?*
- *Ile czasu i energii potrzebowaliście, żeby wpisać odpowiedzi?*
- *To są rebusy z III klasy podstawowej. Cofnijcie się pamięcią do tego czasu – jak poradzilibyście sobie z tymi samymi kartami jako ośmiolatki?*
- *Co się zmieniło od tamtego czasu? Czy ta umiejętność pojawiła się sama z siebie, czy wymagała od Was nauki i ćwiczeń?"*
- *Co Wam to mówi na temat nauki? Czym dla Was jest nauka? Czy praca z takim materiałem czegoś by Was dzisiaj nauczyła?*
- *Dlaczego nauka jest przekraczaniem własnych granic? W jaki sposób wiąże się z próbowaniem nowych rzeczy?*

3. O NAUCE
(15 minut)

Zaproś do refleksji o nauce, mówiąc, że to, jak podchodzimy do procesu uczenia się, i to, jak oceniamy swoje możliwości nauczenia się nowych rzeczy, może mieć ogromne znaczenie dla naszych osiągnięć. Zbierz najważniejsze wątki z wcześniejszej dyskusji, próbując razem z uczniami scharakteryzować proces uczenia się. Następujące wnioski mogą Wam się nasunąć – warto je podbić.

© 2026 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC.

NAUKA:

- pojawia się tam, gdzie jest opór i wyzwanie – rozwiązywanie zadań poniżej naszych możliwości nie jest rozwojowe;
- jest rozłożonym w czasie procesem i wymaga praktyki, tak że to, co kiedyś było dla nas trudne, teraz często robimy automatycznie;
- jest przekraczaniem własnych granic i wychodzeniem poza sferę tego, co oswojone i dobrze opanowane, dlatego często wiąże się z lękiem i niepewnością;
- dlatego też może pociągać za sobą błędy i porażki, które pokazują, że nie opanowaliśmy JESZCZE jakiejś kompetencji.

Waszą rozmowę wzbogaci odniesienie do teorii **nastawienia na rozwój** Carol Dweck.

W młodszych grupach (klasy IV–VI) prezentację tej koncepcji można ograniczyć do rozmowy o plastyczności mózgu, korzystając z analogii mózgu działającego jak mięsień. Wyjaśnij, że wysiłek, trudności i błędy to odpowiednik zakwasów po siłowni – dowód na to, że w mózgu tworzą się nowe połączenia.

Jeśli uznasz, że grupa poradzi sobie z czytaniem napisów do filmu, możesz skorzystać z filmu Khan Academy o mózgu i jego możliwościach: LearnStorm Growth Mindset: The Truth About Your Brain.

W starszej grupie (klasy VII–VIII) warto rozbudować tę prezentację i przedstawić koncepcję Carol Dweck w pogłębiony sposób[2].

To, jak podchodzimy do procesu uczenia się, ma fundamentalne znaczenie dla naszych osiągnięć i tego, jak się czujemy, zdobywając nowe umiejętności. Amerykańska psycholożka Carol Dweck po latach badań zauważyła, że ludzi można podzielić ze względu na dwa dominujące typy myślenia: **nastawienie na rozwój** (*growth mindset*) oraz **nastawienie sztywne** (*fixed mindset*) (Dweck, 1986; Yeager i Dweck, 2020).

[2]Dokładniejszy opis koncepcji Carol Dweck znajdziesz w rozdziale 4 publikacji „Sprawczość w szkole. Poradnik dla nauczycielek i nauczycieli" Instytutu Badań Edukacyjnych – link

© 2026 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC.

Osoby z nastawieniem na rozwój wierzą, że mózg i umiejętności rozwijają się dzięki pracy. Do nauki podchodzą ze spokojem, nie zrażają się błędami i chętnie testują nowe rozwiązania. Nawet najtrudniejsza informacja zwrotna nie jest dla nich oceną ich wartości czy talentu, ale po prostu informacją o tym, w którym miejscu drogi się znajdują – pokazuje im, czego jeszcze nie opanowali.

Osoby z nastawieniem sztywnym uważają, że talent i inteligencja są dane raz na zawsze: jedni mają ich więcej, inni mniej. W konsekwencji każdy błąd czy porażka staje się dla nich przerażającym dowodem na brak kompetencji. Aby chronić swoją samoocenę, zaczynają – dokładnie tak jak Kevin na początku filmu – grać o niskie stawki i unikać wszystkiego, czego wynik jest niepewny, albo zabiegać o cele tak trudne, że ich nieosiągnięcie nie przynosi wstydu.

Ta różnica w przekonaniach sprawia, że pierwsi stale rozwijają swój potencjał, podczas gdy drudzy, z lęku przed porażką, tkwią w miejscu. Warto pamiętać, że niekonstruktywne (sztywne) nastawienie dotyka również tzw. dobrych uczniów – osoby, którym dotąd nauka przychodziła z łatwością. Gdy po raz pierwszy napotykają trudności lub popełniają błąd, często natychmiast zaczynają wątpić w swoją wartość i inteligencję.

Zajęcia pomagają wybrzmieć kluczowej prawdzie: nasze osiągnięcia nie zależą wyłącznie od wrodzonych uzdolnień, ale przede wszystkim od podejścia do nauki, włożonego wysiłku oraz optymizmu w pokonywaniu przeszkód.

Dyskusję w obydwu grupach można zakończyć inspirującym filmikiem o tym, że „wszystkiego można się nauczyć". Choć wydźwięk tego zdania warto stonować (wg Carol Dweck opisuje ono w największej mierze sytuację tych dzieci, które dysponują zasobami i wsparciem), jego pozytywny przekaz wart jest prezentacji – You Can Learn Anything.

4. ĆWICZENIE ZAMYKAJĄCE
(5 minut)

Poproś każdego z uczniów o zapisanie na kartce jednej rzeczy ze szkoły lub życia, która obecnie sprawia mu największą trudność. Gdy skończą, poleć im dopisać na końcu tego zdania słowo: „JESZCZE". Zwróć ich uwagę na zmianę sensu zdania z: „Nie rozumiem twierdzenia Pitagorasa" na: „Nie rozumiem twierdzenia Pitagorasa JESZCZE". Zostaw ich z tym słowem jako z konkretnym narzędziem do stosowania w momentach zwątpienia.

© 2026 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC.

O WYTRWAŁOŚCI

1. ĆWICZENIE WPROWADZAJĄCE
(15 minut)

Refleksję nad wytrwałością warto oprzeć na namacalnym doświadczeniu, które przetestuje optymizm uczniów i zaktywizuje (lub też nie) zasoby wytrwałości. Zorganizuj dla grupy jedno z poniższych ćwiczeń stanowiących wyzwanie i wymagających przełamania momentu utknięcia.

➔ Wariant bazowy: Wyplątywanie sznurków („Kajdanki”)

Połącz uczniów w pary. Każdej parze wręcz dwa kawałki sznurka. Poleć uczniom założyć sobie wzajemnie na nadgarstki sznurek z pętlami, krzyżując sznurki obu osób ze sobą (patrz: instrukcja). **Przekaż instrukcję:** *Waszym zadaniem jest rozdzielenie się bez zdejmowania pętli z rąk, rozwiązywania węzłów ani przecinania sznurka. Macie na to 10 minut* (rozbudowana instrukcja – patrz: **załącznik 2**).

➔ Wariant alternatywny: Papierowa wieża

Rozdaj parom po 10 zwykłych kartek A4. **Przekaż instrukcję:** *Zbudujcie jak najwyższą, samodzielnie stojącą wieżę bez użycia kleju ani taśmy. Jeśli konstrukcja się zawali, zaczynacie od nowa. Macie na to 10 minut.*

Po upływie wyznaczonego czasu zatrzymaj ćwiczenie niezależnie od tego, czy wszystkim udało się osiągnąć cel.

2. DYSKUSJA O DOŚWIADCZENIU
(10 minut)

Przejdź do rozmowy na temat doświadczeń z ćwiczenia. Zapytaj uczniów o emocje i trudności, które pojawiły się w trakcie wykonywania zadania. **Przykładowe pytania:**

- ★ *W którym momencie pojawiła się trudność, frustracja lub chęć odpuszczenia?*
- ★ *Co czuliście, kiedy Wasze próby się nie udawały? Złość, rezygnację czy ciekawość?*
- ★ *Co sprawiło, że próbowaliście dalej, zamiast natychmiast się poddać?*

© 2026 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC.

- ★ *Czy w trakcie zadania jakoś zmieniło się Wasze spojrzenie na problem? Czy zmienialiście taktykę? Co Wam w tym pomogło?*
- ★ *Czym według Was jest wytrwałość? Czym nie jest? Czym różni się wytrwałość od pracy Syzyfa?*
- ★ *Czy film* ***Struś Pędziwiatr i zemsta Kojota*** *może być dla nas jakąś podpowiedzią na ten temat? Czy zainspirował Was do bycia wytrwałym?*

3. O WYTRWAŁOŚCI
(15 minut)

Zaproś uczniów do wspólnego zebrania wiedzy na temat sposobów podtrzymania wytrwałości. Przygotuj cztery duże kartki i sporo markerów. Zapisz na tych kartach pytania, które odnosić się będą do **obszarów wzmacniania wytrwałości:**

MOTYWACJA

Co dodaje nam siły do działania, gdy zaczyna brakować chęci?

PLANOWANIE PRACY

Jak organizować swoje działania i czas, aby doprowadzić sprawę do końca?

MYŚLI

Jak zmienić myśli, które nas osłabiają, na takie, które pomagają działać?

TRUDNOŚCI I FRUSTRACJA

Jak sobie radzić ze złością i potknięciami, gdy coś idzie nie tak?

© 2026 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC.

Podziel klasę na cztery grupy i wyznacz każdej grupie stałe miejsce pracy. Wręcz każdej grupie jeden arkusz papieru, nad którym będzie pracować przez 5 minut.

Po zakończeniu pracy grup rozłóżcie arkusze na ziemi i porozmawiajcie na ich podstawie **o sposobach podtrzymania wytrwałości.**

W miarę możliwości odwołuj się do filmu **Struś Pędziwiatr i zemsta Kojota,** który stanowić będzie dla uczniów czytelny punkt odniesienia i ilustrację abstrakcyjnych reguł.

Oto kilka podpowiedzi:

Motywacja wewnętrzna vs zewnętrzna

Wyjaśnij, że łatwiej wytrwać, gdy my sami wiemy, dlaczego coś robimy i kiedy zależy na tym nam, a nie tylko innym – Wiluś E. Kojot tak wytrwale gonił Strusia, ponieważ jemu samemu bardzo na tym zależało.

Metoda małych kroków

Wyjaśnij, że duże wyzwanie warto podzielić na małe etapy, łatwiejsze do osiągnięcia, by nie czuć przytłoczenia. Wiluś E. Kojot rozplanował proces złapania Strusia krok po kroku.

Dialog wewnętrzny i wsparcie

Wskaż na rolę słów, jakich używamy wobec samych siebie w trudnych momentach (zamiast: „Nie dam rady" – „Sprawdzę inny sposób"). Antyprzykładem takiego postępowania jest prawnik Wilusia E. Kojota, Kevin Avery, który powtarza sobie różne osłabiające myśli.

Normalizacja trudności

Zaznacz, że frustracja i poczucie utknięcia nie są sygnałem braku talentu, lecz naturalnym etapem każdego procesu uczenia się i rozwiązywania problemów. – Wiluś E. Kojot jest rezolutny, ale w trakcie procesu i przygotowania do niego okazuje się, że doświadcza trudności i cierpienia na skutek swoich porażek. Jednak nie poddaje się, tak jak Kevin, który w obawie przed porażką i frustracją decyduje się na pracę poniżej swoich możliwości.

© 2026 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC.

4. APLIKACJA

PRACA DO DOMU DLA CHĘTNYCH
(5 minut)

Poproś uczniów o napisanie krótkiego **„Listu do przyjaciela”.**

Instrukcja dla młodszych uczniów (klasy IV–VI):

Wyobraźcie sobie, że Wasz bliski przyjaciel w połowie przygotowań chce zrezygnować z roli w przedstawieniu szkolnym, którą ćwiczy od miesięcy. Napiszcie do niego krótki list z 2–3 konkretnymi radami i słowami wsparcia, które pomogą mu wytrwać.

Instrukcja dla starszych grup (klasy VII–VIII):

Przyjaciela paraliżuje myśl o egzaminie ósmoklasisty lub rezygnuje z aplikacji do wymarzonego liceum/technikum, bo ma słabe oceny z próbnych sprawdzianów i stracił wiarę w siebie. Napiszcie do niego krótki list z 2–3 konkretnymi radami i słowami wsparcia, które pomogą mu wytrwać.

W tym ćwiczeniu wykorzystasz technikę interwencyjną **powiem i uwierzę** (ang. *saying-is-believing*).

Zgodnie z teorią dysonansu poznawczego upowszechnianie określonych poglądów wzmacnia naszą wiarę w te poglądy (Aronson i in., 2002).

Gdy uczniowie formułują i zapisują konstruktywne, wspierające rady dla kogoś innego, ich własny mózg traktuje te argumenty jako osobiste przekonania.

Formułując **przekaz nastawiony na wytrwałość,** sami zaczynają silniej w niego wierzyć i chętniej stosują te zasady u siebie. Samo przelewanie pozytywnej narracji na papier sprawia, że te treści głębiej się w nich osadzają.

© 2026 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC.

BŁĘDY I PORAŻKI
– sojusznicy w drodze do mistrzostwa

Wersja lekcji dla młodszej grupy (klasy IV–VI)

1. ĆWICZENIE WPROWADZAJĄCE
(25 minut)

Przekaż uczniom instrukcję:

Wyobraźcie sobie niezwykłą historię. Narodowa Rada Perfekcji rozważa właśnie wprowadzenie rozporządzenia, które raz na zawsze zakaże popełniania błędów i doświadczania porażek. Uznano, że są one całkowicie niepotrzebne, co więcej – że przynoszą ludziom wstyd i opóźniają wszelki postęp. W kolejnym tygodniu odbywa się posiedzenie Sądu Najwyższego i, o ile nie uda się pokazać sensu błądzenia, zostanie ono raz na zawsze wykreślone z Kodeksu Dozwolonych Zachowań. Waszym zadaniem jest przygotowanie w grupach ***mowy obrońcy błędu i porażki.*** *Przekonajcie Sąd, że życie bez nich jest niemożliwe, a nauka i rozwój bez nich po prostu nie istnieją. Pokażcie w swojej mowie, dlaczego błąd i porażka są nam potrzebne, jakie korzyści przynoszą i co dobrego może z nich wyniknąć (przypomnijcie sobie przykłady z filmu, z historii świata albo z własnego życia!).*

Uczniowie dzielą się na pięcioosobowe grupy. Ich zadaniem jest przygotowanie mowy obrońcy, w której spróbują wybronić Błędy i Porażki przed sądem. W swojej wypowiedzi pokazują, dlaczego próby i eksperymenty są potrzebne, jaka płynie z nich korzyść oraz co dobrego z nich może wyniknąć.

W każdej grupie uczniowie wyznaczają **Mówcę,** który wygłosi ich stanowisko. Zespoły mają 15 minut na naradę i zebranie argumentów.

Następnie każdy **Mówca** prezentuje przed klasą maksymalnie jednominutową mowę obrończą.

Na koniec grupy biorą udział we wspólnym głosowaniu – nie po to, by wybrać najładniejszą wypowiedź, ale by zdecydować, czy argumenty obrońców przekonały ich, że błąd i porażka były potrzebne i należy je uniewinnić.

© 2026 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC.

2. ROZMOWA O DOŚWIADCZENIU I ODROBINA TEORII (15 minut)

Po zakończeniu ćwiczenia przejdź do rozmowy podsumowującej. Pytania prowadzą uczniów od analizy filmu i ćwiczenia do głębszych wniosków na temat roli błędów w życiu. **Przykładowe pytania:**

- ★ *Czy Waszym zdaniem wszystkie błędy, które popełniał Wiluś E. Kojot, były tak samo wartościowe? Czym różniły się te z początku historii od tych z późniejszych etapów?*
- ★ *Jak zazwyczaj reagujemy, kiedy popełniamy błąd – czy od razu szukamy w nim lekcji, czy raczej czujemy frustrację lub próbujemy udawać, że nic się nie stało? Dlaczego jest to takie trudne?*
- ★ *Czy to prawda, że »każdy błąd uczy«? Czy zdarzają się pomyłki, z których nie płynie dla nas zupełnie żadna korzyść?*

Po wysłuchaniu odpowiedzi uczniów przedstaw krótkie **podsumowanie teoretyczne:**

➔ Historia Wilusia E. Kojota oraz Kevina pokazuje nam, jak głęboki sens mogą mieć porażki i trudne momenty. Pokazuje, że błędy są nam po prostu potrzebne – pozwalają zmienić perspektywę, zweryfikować stare cele i odkryć zupełnie nowe ścieżki. Gdyby nie potknięcia i frustracja, bohaterowie nigdy nie trafiliby na rozwiązania, które ostatecznie pchnęły ich do przodu.

➔ Z drugiej strony warto przyjrzeć się temu tematowi chłodnym okiem. Większość z nas słyszała powiedzenie, że „na błędach człowiek się uczy". Warto jednak pamiętać, że **błąd błędowi nie jest równy** i nie każda pomyłka automatycznie prowadzi do rozwoju. Aby błąd miał sens, musimy przyjrzeć się jego źródłu i stawce, o jaką gramy.

Możemy wyróżnić **kilka głównych kategorii błędów:**

➔ **Błędy z niedbałości i zmęczenia**

Powstają z niechlujstwa, pośpiechu, braku skupienia, a bardzo często – po prostu z niewyspania lub zmęczenia. Nie wnoszą do naszego życia nowej wiedzy – informują nas jedynie o tym, że organizm jest przeciążony lub że nie przyłożyliśmy się do zadania.

© 2026 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC.

Błędy powtarzane (ślepy upór)

To sytuacja, w której wielokrotnie robimy dokładnie to samo i liczymy na inny rezultat (tak jak Kojot zamawiający kolejne, nierozważnie używane gadżety z ACME). Wynikają często z lęku przed zmianą, lenistwa myślowego lub braku zatrzymania się na analizę problemu. Taki błąd zaczyna nas uczyć dopiero wtedy, gdy przerwiemy ten schemat.

Błędy o wysokiej stawce (krytyczne):

Są to sytuacje, w których odpowiedzialność jest zbyt duża, by pozwalać sobie na eksperymenty. Nie chcemy, aby pilot samolotu, chirurg podczas operacji czy kierowca autobusu popełniali błędy w imię „nauki na własnych pomyłkach". W takich obszarach kluczowe są procedury, trening na symulatorach i zapobieganie ryzyku.

Błędy – kroki milowe (odkrywcze/rozwojowe)

Oto błędy, które realnie wpływają na nasz rozwój. Pojawiają się wtedy, gdy próbujemy czegoś nowego, testujemy nową hipotezę i mimo że staramy się, coś nie wychodzi. Zamiast obwiniać siebie, zatrzymujemy się, wyciągamy wnioski i zmieniamy strategię.

3. ĆWICZENIE ZAMYKAJĄCE
(5 minut)

Zorganizuj błyskawiczną rundę kończenia zdania:

„Prawdziwy odkrywca/badacz po nieudanej próbie…".

Uczniowie proponują swoje rozwinięcia, np.:

„…próbuje dalej",
„…zmienia plan",
„…uśmiecha się",
„…myśli nad nowym sposobem",
„…odpoczywa i wraca do pracy".

Po zebraniu kilku odpowiedzi podziękuj uczniom za wspólną pracę i zamknij zajęcia.

© 2026 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC.

BŁĘDY I PORAŻKI
– sojusznicy w drodze do mistrzostwa

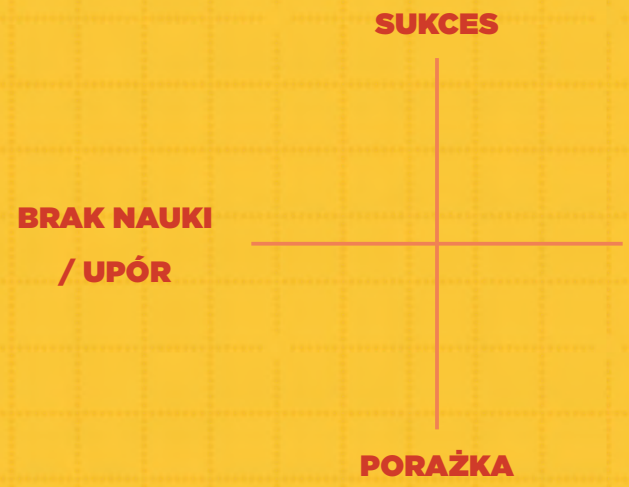
STRUŚ PĘDZIWIATR i ZEMSTA KOJOTA

Wersja lekcji dla starszej grupy (klasy VII–VIII)

1.

ĆWICZENIE WPROWADZAJĄCE
(15 minut)

Zorganizuj dla grupy pracę z **filmową mapą porażek i sukcesów.** Podziel uczniów na 4 grupy i każdej wręcz arkusze dużego papieru z narysowanymi dwiema przecinającymi się osiami. Daj grupom karty z kluczowymi wydarzeniami z historii Wilusia E. Kojota i Kevina Avery'ego – patrz: **załącznik 3.**

Przekaż uczniom instrukcję:

Waszym zadaniem jest przeanalizowanie wydarzeń z historii Wilusia E. Kojota oraz Kevina i umieszczenie ich na przestrzeni wyznaczonej przez dwie osie. Nie szukajcie jednej idealnej odpowiedzi – ta mapa to przestrzeń do Waszej interpretacji. Wydarzenia nie muszą trafiać idealnie w róg danej ćwiartki. Możecie układać je w dowolnym miejscu: bliżej środka, przy samej osi albo gdzieś pomiędzy nimi. Zastanówcie się w grupie: Na ile to wydarzenie było dla bohaterów sukcesem, a na ile porażką? Na ile wynieśli z niego jakąś naukę, a na ile była to tylko sytuacja bezrefleksyjnego uporu? Macie na to 10 minut.

© 2026 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC.

2. ROZMOWA O DOŚWIADCZENIU
(10 minut)

Rozłóżcie na podłodze karty z wynikami prac poszczególnych grup i porozmawiajcie na stojąco, przyglądając się Waszej pracy. W ramach refleksji porozmawiajcie na temat wniosków płynących z analizy historii Wilusia E. Kojota i Kevina Avery'ego.

Zapytaj uczniów o ich spostrzeżenia dotyczące popełniania błędów i ponoszenia porażek.
Przykładowe pytania:

- ★ *Czy wszystkie grupy podobnie ułożyły te wydarzenia, czy pojawiły się różnice? Co było dla Was najważniejsze przy decydowaniu, czy coś jest sukcesem, czy porażką – chwilowe emocje bohaterów czy długofalowy sens?*
- ★ *Jak zakwalifikowaliście rezygnację ze zjedzenia Strusia i czym jest jego nowy cel – czy zmiana lub odpuszczenie celu w trakcie drogi to dla Was przegrana, czy raczej oznaka dojrzałości i rozwoju?*
- ★ *Po co w procesie dochodzenia do celu potrzebne są nam błędy i porażki? Czy można osiągnąć sukces bez pomyłek po drodze?*
- ★ *Kiedy tak naprawdę popełniamy PRAWDZIWY błąd – czy wtedy, gdy nasz plan się nie uda, czy wtedy, gdy bezrefleksyjnie powtarzamy tę samą niedziałającą strategię?*
- ★ *Dlaczego warto analizować przyczyny swoich niepowodzeń i jak wykorzystać tę wiedzę na co dzień, gdy coś idzie nie po naszej myśli?*

3. O BŁĘDACH I PORAŻKACH – ODROBINA TEORII
(15 minut)

W ramach podsumowania zaproś uczniów do obejrzenia krótkiego fragmentu przemówienia J.K. Rowling dla absolwentów Harvardu (*„The Fringe Benefits of Failure" / „Uboczne korzyści z porażki"* – 11:44–14:10).

Po wysłuchaniu fragmentu krótko omów z klasą jego treść, wskazując na **trzy kluczowe wnioski:**

➔ Trudno być we wszystkim dobrym. Porażka w jednej dziedzinie nie przekreśla naszych szans na sukces w czymś innym. Warto szukać swoich mocnych stron i prawdziwego powołania.

© 2026 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC.

- Pokonanie trudności i przetrwanie porażki dają nam realne poczucie siły oraz pewność, że poradzimy sobie w przyszłych, trudnych sytuacjach.

- Błąd nie definiuje naszej wartości, lecz stanowi niezbędny krok w procesie uczenia się – pozwala odkryć nowe możliwości, których nie zauważylibyśmy, gdyby wszystko od razu poszło gładko.

Możemy wyróżnić **kilka głównych kategorii błędów:**

- **Błędy z niedbałości i zmęczenia**

  Powstają z niechlujstwa, pośpiechu, braku skupienia, a bardzo często – po prostu z niewyspania lub zmęczenia. Nie wnoszą do naszego życia nowej wiedzy – informują nas jedynie o tym, że organizm jest przeciążony lub że nie przyłożyliśmy się do zadania.

- **Błędy powtarzane (ślepy upór)**

  To sytuacja, w której wielokrotnie robimy dokładnie to samo i liczymy na inny rezultat (tak jak Kojot zamawiający kolejne, nierozważnie używane gadżety z ACME). Wynikają często z lęku przed zmianą, lenistwa myślowego lub braku zatrzymania się na analizę problemu. Taki błąd zaczyna nas uczyć dopiero wtedy, gdy przerwiemy ten schemat.

- **Błędy o wysokiej stawce (krytyczne):**

  Są to sytuacje, w których odpowiedzialność jest zbyt duża, by pozwalać sobie na eksperymenty. Nie chcemy, aby pilot samolotu, chirurg podczas operacji czy kierowca autobusu popełniali błędy w imię „nauki na własnych pomyłkach". W takich obszarach kluczowe są procedury, trening na symulatorach i zapobieganie ryzyku.

- **Błędy – kroki milowe (odkrywcze/rozwojowe)**

  Oto błędy, które realnie wpływają na nasz rozwój. Pojawiają się wtedy, gdy próbujemy czegoś nowego, testujemy nową hipotezę i mimo że staramy się, coś nie wychodzi. Zamiast obwiniać siebie, zatrzymujemy się, wyciągamy wnioski i zmieniamy strategię.

© 2026 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC.

4. PRACA DOMOWA DLA CHĘTNYCH
(5 minut)

Poproś uczniów o wcielenie się w rolę trenera i napisanie mowy motywacyjnej.

Przekaż uczniom instrukcję:

Wyobraźcie sobie, że jesteście trenerami amatorskiej drużyny koszykówki. Wasi zawodnicy właśnie przeszli do wyższej kategorii wiekowej – z grupy, w której byli najstarsi i wygrywali każdy mecz, trafili do ligi ze starszymi od siebie. Wszyscy wiedzą, że na początku zaczną prawdopodobnie często przegrywać, a ich morale zaczyna spadać.

Napiszcie krótką mowę motywacyjną do swojego zespołu, która oswoi ich z nadchodzącymi porażkami, pomoże im spojrzeć na błędy jak na elementy nauki i uratuje ich motywację do dalszych treningów.

W tym ćwiczeniu wykorzystasz technikę interwencyjną **powiem i uwierzę** (ang. *saying-is-believing*).

Zgodnie z teorią dysonansu poznawczego upowszechnianie określonych poglądów wzmacnia naszą wiarę w te poglądy (Aronson i in., 2002).

Gdy uczniowie formułują i zapisują konstruktywne, wspierające rady dla kogoś innego, ich własny mózg traktuje te argumenty jako osobiste przekonania.

Formułując **przekaz nastawiony na wytrwałość,** sami zaczynają silniej w niego wierzyć i chętniej stosują te zasady u siebie. Samo przelewanie pozytywnej narracji na papier sprawia, że te treści głębiej się w nich osadzają.

ZAŁĄCZNIK 1
REBUSY

~~jam~~ ~~y~~ + = _ _ _ _ _ _

ml + ~~o~~ = e = _ _ _ _ _

~~o~~ = a + t = _ _ _ _ _ _

+ ~~ek~~ = _ _ _ _ _ _

~~ą~~ = a + ka = _ _ _ _ _ _

szczu + ~~r~~ = p = _ _ _ _ _ _ _ _

~~z~~ = p

Za + + ~~moneta~~ = _ _ _ _ _ _ _

ZAŁĄCZNIK 2
INSTRUKCJA DO ĆWICZENIA „KAJDANKI”

CEL ĆWICZENIA

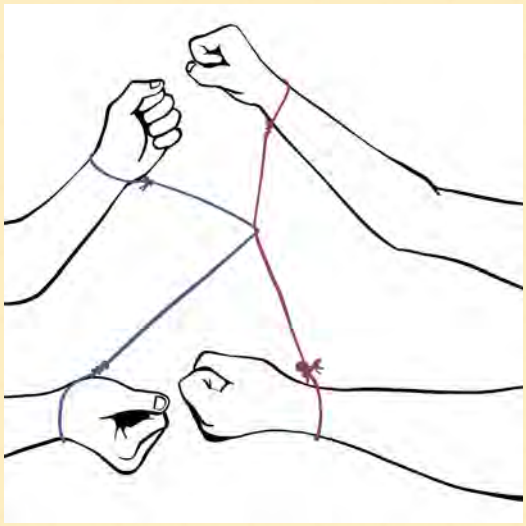
Doświadczenie w praktyce, czym jest frustracja wynikająca z napotkania przeszkody, jak działa testowanie różnych hipotez (metoda prób i błędów) oraz jak kluczowa w procesie dochodzenia do rozwiązania jest współpraca i elastyczność myślenia.

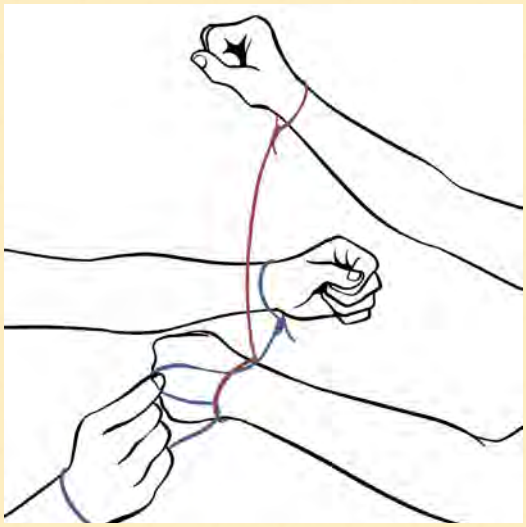
MATERIAŁY

Sznurki / włóczka pocięta na odcinki o długości ok. 1 metra (po 2 odcinki na każdą parę uczestników).

PRZYGOTOWANIE (WIĄZANIE „KAJDANEK”)

1. Dobierz uczniów w pary.
2. Każda osoba w parze otrzymuje swój sznurek.
3. Pierwsza osoba wiąże końce swojego sznurka wokół własnych nadgarstków (tak by powstały pętle, a sznurek łączył obie dłonie).
4. Druga osoba przekłada swój sznurek przez sznurek partnera, a następnie wiąże jego końce wokół własnych nadgarstków.
5. **Efekt końcowy:** Uczniowie są połączeni sznurkami jak dwa ogniwa łańcucha – patrz: obrazek

INSTRUKCJA DLA UCZNIÓW

Waszym zadaniem jest rozplątanie się i rozdzielenie – bez zdejmowania pętli z nadgarstków, bez rozwiązywania węzłów oraz bez przecinania lub zrywania sznurka.

PRZEBIEG ĆWICZENIA

(10-15 minut)

1. **Faza prób i błędu:** Daj uczniom czas na samodzielne poszukiwanie rozwiązania. Większość par zacznie od przeskakiwania przez sznurek, obracania się czy zaplątywania dłoni – co wywoła naturalną frustrację i śmiech.
2. **Obserwacja postaw:** Zwróć uwagę na to, kto szybko się poddaje (nastawienie sztywne), a kto z ciekawością testuje kolejne pomysły i modyfikuje strategię (nastawienie na rozwój).
3. **Rozwiązanie (wskazówka dla trenera):** Aby się rozdzielić, należy wziąć środek sznurka partnera, przełożyć go od wewnętrznej strony dłoni pod pętlą na własnym nadgarstku (od strony łokcia w stronę palców), przełożyć powstałą pętlę nad dłonią i pociągnąć.

ZAŁĄCZNIK 3
ZDARZENIA DO UMIESZCZENIA NA MAPIE SUKCESÓW I PORAŻEK

STRUŚ PĘDZIWIATR i ZEMSTA KOJOTA

DECYZJA O PODJĘCIU SIĘ SPRAWY SĄDOWEJ PRZEZ KEVINA AVERY'EGO

WYSTĄPIENIE KEVINA AVERY'EGO NA DRUGIEJ ROZPRAWIE SĄDOWEJ PRZECIWKO FIRMIE ACME

WYSTĄPIENIE KEVINA AVERY'EGO NA PIERWSZEJ ROZPRAWIE SĄDOWEJ PRZECIWKO FIRMIE ACME

ZAPROSZENIE STRUSIA PĘDZIWIATRA DO ZEZNAWANIA

KUPOWANIE I TESTOWANIE KOLEJNYCH GADŻETÓW OD FIRMY ACME

ZŁAPANIE STRUSIA PĘDZIWIATRA PRZEZ WILUSIA E. KOJOTA

TESTOWANIE PRZEZ FIRMĘ ACME GADŻETÓW DLA LUDZI NA RYSUNKOWYCH BOHATERACH

PROWADZENIE PROSTYCH, TANICH SPRAW SĄDOWYCH PRZEZ KEVINA AVERY'EGO

REZYGNACJA ZE ZJEDZENIA STRUSIA PĘDZIWIATRA PRZEZ WILUSIA E. KOJOTA

PRÓBA POWSTRZYMANIA SZKODLIWYCH EKSPERYMENTÓW ACME PRZEZ DOKTORA LORRE'A I UKRYCIE TAJNYCH DOKUMENTÓW

BIBLIOGRAFIA

Aronson, J., Fried, C.B., Good, C. (2002). *Reducing the effects of stereotype threat on African American college students by shaping theories of intelligence.* Journal of Experimental Social Psychology, 38(2), 113–125.
https://doi.org/10.1006/jesp.2001.1491.

Dweck, C.S. (1986). *Motivational processes affecting learning.* American Psychologist, 41(10), 1040–1048.

Dweck, C.S. (2014, czerwiec). *The power of yet | TEDxNorrköping*.
https://www.youtube.com/ watch?v=J-swZaKN2Ic.

Dweck, C.S. (2016, 11 stycznia). *Recognizing and overcoming false growth mindset*.
https://www.edutopia.org/blog/recognizing-overcoming-false-growth-mindset-carol-dweck 202/209.

Dweck, C.S. (2017). *Nowa psychologia sukcesu. Nastawienie na rozwój to gwarancja sukcesu* (tłum. A. Czajkowska). Muza.

Dweck, C.S., Walton, G.M., Cohen, G.L. (2014). *Academic tenacity: Mindsets and skills that promote long-term learning.* Bill & Melinda Gates Foundation.
https://ed.stanford.edu/sites/default/files/ manual/dweck-walton-cohen-2014.pdf.

Yeager, D.S., Dweck, C.S. (2020). *What can be learned from growth mindset controversies?* American Psychologist, 75(9), 1269–1284.
https://doi.org/10.1037/amp0000794.

Monolith Films Sp. z o.o.

Karolina Skriabin
Koordynator Projektów Edukacyjnych
karolina.skriabin@monolith.pl
tel.: +48 22 122 05 33 kom.: +48 662 287 445

Paulina Mikulska
Specjalista ds. dystrybucji kinowej
paulina.mikulska@monolith.pl
tel.: +48 22 122 05 48 kom.: +48 539 661 972

www.kinoklasa.pl www.monolith.pl

Opracowanie merytoryczne:
Centrum Edukacji Obywatelskiej

SKONTAKTUJ SIĘ Z KINEM!
WYBIERZ DATĘ I GODZINĘ SWOJEGO POKAZU

MONOLITH FILMS
KINO Klasa MONOLITH
CEO CENTRUM EDUKACJI OBYWATELSKIEJ

JOANNA BRODZIK
WOJCIECH MALAJKAT
MIROSŁAW ZBROJEWICZ
KRYSTYNA CZUBÓWNA
JULIA TOTOSZKO
KRONIKI LASU
WILDWOOD
FILM STUDIA, KTÓRE STWORZYŁO Koralinę
WKRÓTCE W KINACH
FILMNATION
LAIKA